

Podróże po Imperium Liczb

Część 13. Nierówności

Rozdział 6

6. Jednorodne nierówności wymierne

Andrzej Nowicki 4 maja 2013, <http://www.mat.uni.torun.pl/~anow>

Spis treści

6	Jednorodne nierówności wymierne	73
6.1	Jednorodne nierówności wymierne n zmiennych	73
6.2	Nierówność Nesbitta i jej uogólnienia	76
6.3	Jednorodne nierówności wymierne dwóch zmiennych	79
6.4	Jednorodne nierówności wymierne trzech zmiennych	79
6.5	Jednorodne nierówności wymierne czterech zmiennych	86

Wszystkie książki z serii "Podróże po Imperium Liczb" napisano w edytorze L^AT_EX.
Spisy treści tych książek oraz pewne wybrane rozdziały można znaleźć na internetowej stronie autora: <http://www-users.mat.uni.torun.pl/~anow>.

6 Jednorodne nierówności wymierne

6.1 Jednorodne nierówności wymierne n zmiennych

6.1.1. $\frac{x^2}{a} + \frac{y^2}{b} \geq \frac{(x+y)^2}{a+b}$, dla $a, b > 0, x, y \in \mathbb{R}$.

D. ([MaOD] 34). Z oczywistej nierówności $(ay - bx)^2 \geq 0$ otrzymujemy kolejno:

$$\begin{aligned} x^2b^2 + y^2a^2 &\geq 2abxy, \\ x^2ab + x^2b^2 + y^2a^2 + y^2ab &\geq x^2ab + 2abxy + y^2ab, \\ x^2b(a+b) + y^2a(a+b) &\geq ab(x+y)^2. \end{aligned}$$

Wystarczy teraz ostatnią z tych nierówności podzielić stronami przez $ab(a+b)$. \square

6.1.2. Jeśli $\lambda_1, \dots, \lambda_n > 0$ oraz $x_1, \dots, x_n \in \mathbb{R}$, to

$$\frac{x_1^2}{\lambda_1} + \dots + \frac{x_n^2}{\lambda_n} \geq \frac{(x_1 + \dots + x_n)^2}{\lambda_1 + \dots + \lambda_n}.$$

Równość zachodzi wtedy i tylko wtedy, gdy $\frac{x_1}{\lambda_1} = \dots = \frac{x_n}{\lambda_n}$. ([MaOD] 35).

D. ([MaOD] 34-35). Indukcja ze względu na n . Dla $n = 1$ jest to oczywiste. Niech $n \geq 2$ i załóżmy, że rozważana nierówność jest prawdziwa dla $n - 1$. Mamy wtedy (na mocy 6.1.1):

$$\frac{x_1^2}{\lambda_1} + \dots + \frac{x_{n-1}^2}{\lambda_{n-1}} + \frac{x_n^2}{\lambda_n} \geq \frac{(x_1 + \dots + x_{n-1})^2}{\lambda_1 + \dots + \lambda_{n-1}} + \frac{x_n^2}{\lambda_n} \geq \frac{(x_1 + \dots + x_{n-1} + x_n)^2}{\lambda_1 + \dots + \lambda_{n-1} + \lambda_n}$$

i to kończy dowód. \square

Podamy teraz kilka zastosowań nierówności 6.1.2.

6.1.3. $\frac{x_1}{y_1} + \dots + \frac{x_n}{y_n} \geq \frac{(x_1 + \dots + x_n)^2}{x_1y_1 + \dots + x_ny_n}$, dla dodatnich liczb $x_1, \dots, x_n, y_1, \dots, y_n$. ([MaOD] 35).

D. $\frac{x_1}{y_1} + \dots + \frac{x_n}{y_n} = \frac{x_1^2}{x_1y_1} + \dots + \frac{x_n^2}{x_ny_n} \geq \frac{(x_1 + \dots + x_n)^2}{x_1y_1 + \dots + x_ny_n}$. \square

6.1.4. $\frac{x_1}{y_1^2} + \dots + \frac{x_n}{y_n^2} \geq \frac{1}{x_1 + \dots + x_n} \left(\frac{x_1}{y_1} + \dots + \frac{x_n}{y_n} \right)^2$,

dla dodatnich liczb $x_1, \dots, x_n, y_1, \dots, y_n$. ([MaOD] 35).

D. $\frac{x_1}{y_1^2} + \dots + \frac{x_n}{y_n^2} = \frac{x_1^2}{x_1y_1^2} + \dots + \frac{x_n^2}{x_ny_n^2} \geq \frac{1}{x_1 + \dots + x_n} \left(\frac{x_1}{y_1} + \dots + \frac{x_n}{y_n} \right)^2$. \square

6.1.5. $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \dots + \frac{1}{x_n} \geq \frac{n^2}{x_1 + \dots + x_n}$, dla $x_1, \dots, x_n > 0$. ([Mat] 1/1957 71).

D. Nierówność 6.1.2 dla $\lambda_1 = \dots = \lambda_n = 1$. \boxtimes

6.1.6. Jeśli $x_1, \dots, x_n, y_1, \dots, y_n$ są dodatnimi liczbami rzeczywistymi takimi, że $x_1 + \dots + x_n = y_1 + \dots + y_n$, to

$$\frac{x_1^2}{x_1 + y_1} + \dots + \frac{x_n^2}{x_n + y_n} \geq \frac{1}{2}(x_1 + \dots + x_n). \quad ([A-P] 1991).$$

D. ([MaOD] 36).

$$\frac{x_1^2}{x_1 + y_1} + \dots + \frac{x_n^2}{x_n + y_n} \geq \frac{(x_1 + \dots + x_n)^2}{(x_1 + \dots + x_n) + (y_1 + \dots + y_n)} = \frac{1}{2}(x_1 + \dots + x_n). \quad \boxtimes$$

Szczególnym przypadkiem nierówności 6.1.6 jest następująca nierówność.

6.1.7. $\frac{x_1^2}{x_1 + x_2} + \frac{x_2^2}{x_2 + x_3} + \dots + \frac{x_n^2}{x_n + x_1} \geq \frac{1}{2}(x_1 + \dots + x_n)$, dla $x_1, \dots, x_n > 0$.

([Cruz] 1998 s. 162).

6.1.8. Jeśli $x_1, \dots, x_n > 0$, to:

$$(1) \quad \frac{1}{S - x_1} + \frac{1}{S - x_2} + \dots + \frac{1}{S - x_n} \geq \frac{n^2}{(n-1)S},$$

gdzie $S = x_1 + \dots + x_n$, ([Mat] 5/1959 296);

$$(2) \quad \frac{1}{x_1} + \frac{2}{x_1 + x_2} + \dots + \frac{n}{x_1 + x_2 + \dots + x_n} < 4 \left(\frac{1}{x_1} + \dots + \frac{1}{x_n} \right),$$

([WaJ] 427(86));

$$(3) \quad n \left(\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \dots + \frac{1}{x_n} \right) \geq \left(\frac{1}{1+x_1} + \frac{1}{1+x_2} + \dots + \frac{1}{1+x_n} \right) \left(n + \frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \dots + \frac{1}{x_n} \right).$$

([Nord] 1999).

6.1.9. $(x_1 + \dots + x_n) \left(\frac{1}{x_1} + \dots + \frac{1}{x_n} \right) \geq n^2$, dla $x_1, \dots, x_n > 0$. (2.6.1, [MM] 42(3)(1969) 161).

6.1.10. $(x_1 + x_2 + \dots + x_n) \left(\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \dots + \frac{1}{x_n} \right) \geq \frac{1}{n} \left(\sqrt[3]{\frac{x_1}{x_2}} + \sqrt[3]{\frac{x_2}{x_3}} + \dots + \sqrt[3]{\frac{x_n}{x_1}} \right)^3 \geq n^2$, dla $x_1, \dots, x_n > 0$. (M. Bencze, [Cruz] z.3086).

6.1.11. $(x_1 + x_2 + \dots + x_n) \left(\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \dots + \frac{1}{x_n} \right) \leq \frac{(a+b)^2}{4ab} n^2$,

dla $x_1, \dots, x_n \in [a, b]$, gdzie $0 < a < b$. ([Kw] 7/1979 25, [Khr2], [Khr1]).

6.1.12. $\frac{x_1^2}{x_1^2 + x_2 x_3} + \frac{x_2^2}{x_2^2 + x_3 x_4} + \dots + \frac{x_{n-1}^2}{x_{n-1}^2 + x_n x_1} + \frac{x_n^2}{x_n^2 + x_1 x_2} \leq n - 1$,

dla $x_1, \dots, x_n > 0$. ([IMO] Shortlist 1985, [Djmp] s.192(478), [OM] Polska 1990).

6.1.13. $(x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2) \left(\frac{1}{x_1^2 + x_1x_2} + \frac{1}{x_2^2 + x_2x_3} + \dots + \frac{1}{x_n^2 + x_nx_1} \right) \geq \frac{n^2}{2},$

dla $x_1, \dots, x_n > 0$. (T. Mitev, [Cru] z.2937).

6.1.14. $\frac{x_1^3}{x_1^2 + x_1x_2 + x_2^2} + \frac{x_2^3}{x_2^2 + x_2x_3 + x_3^2} + \dots + \frac{x_n^3}{x_n^2 + x_nx_1 + x_1^2} \geq \frac{1}{3}(x_1 + x_2 + \dots + x_n),$

dla $x_1, \dots, x_n > 0$. ([OM] Węgry-Izrael 2003, [KoM] 2004 B3700, [Mild]).

6.1.15. *Jeśli $x_n \geq x_{n-1} \geq \dots \geq x_1 > 0$, to:*

(1) $\frac{x_1x_2}{x_3} + \frac{x_2x_3}{x_4} + \dots + \frac{x_{n-1}x_n}{x_1} + \frac{x_nx_1}{x_2} \geq x_1 + x_2 + \dots + x_n,$ ([OM] St Petersburg 2000 91, [Ko04] 16);

(2) $\frac{x_1x_2}{x_n} + \frac{x_2x_3}{x_1} + \dots + \frac{x_{n-1}x_n}{x_{n-2}} + \frac{x_nx_1}{x_{n-1}} \geq x_1 + x_2 + \dots + x_n,$ ([OM] St Petersburg 2000);

(3) $\frac{x_1x_3}{x_2} + \frac{x_2x_4}{x_3} + \dots + \frac{x_{n-1}x_1}{x_n} + \frac{x_nx_2}{x_1} \geq x_1 + x_2 + \dots + x_n,$ ([OM] St Petersburg 2000);

(4) $\frac{x_2}{x_1} + \frac{x_3}{x_2} + \dots + \frac{x_n}{x_{n-1}} + \frac{x_1}{x_n} \geq \frac{x_1}{x_2} + \frac{x_2}{x_3} + \dots + \frac{x_{n-1}}{x_n} + \frac{x_n}{x_1}.$ ([Uiuc] 2001, [Ko03] s.107).

6.1.16. $\frac{x_1^{s+1}}{x_2^s} + \frac{x_2^{s+1}}{x_3^s} + \dots + \frac{x_{n-1}^{s+1}}{x_n^s} + \frac{x_n^{s+1}}{x_1^s} \geq \frac{x_1^s}{x_2^{s-1}} + \frac{x_2^s}{x_3^{s-1}} + \dots + \frac{x_{n-1}^s}{x_n^{s-1}} + \frac{x_n^s}{x_1^{s-1}},$

dla $s \geq 1$ oraz $x_1, \dots, x_n > 0$. ([Cmj] 23(5)(1992) 439, [Mat] 4/1994 240).

D. Dla dowolnych liczb rzeczywistych a, b zachodzi nierówność

$$\frac{a^s}{b^s}(a - b) \geq (a - b).$$

Wstawiając $a = x_i, b = x_{i+1}$, dla $i = 1, \dots, n$, otrzymujemy n nierówności. Rozpatrywaną nierówność otrzymamy po dodaniu stronami wszystkich tych n nierówności. \square

6.1.17. $\frac{x_1^2}{x_2} + \frac{x_2^2}{x_3} + \dots + \frac{x_{n-1}^2}{x_n} + \frac{x_n^2}{x_1} \geq x_1 + x_2 + \dots + x_n,$

dla $s \geq 1$ oraz $x_1, \dots, x_n > 0$. ([OM] Chiny 1984).

D. Jest to nierówność 6.1.16 dla $s = 1$. Wynika to również natychmiast z 6.1.2. Inne dowody znajdziemy, na przykład, w [Liu1] s.84-85 (cztery różne dowody). \square

6.1.18. $\frac{x_1^3}{x_2} + \frac{x_2^3}{x_3} + \dots + \frac{x_{n-1}^3}{x_n} + \frac{x_n^3}{x_1} \geq \frac{1}{2}((x_1 + 1)^2 + \dots + (x_n + 1)^2) - n,$

dla $x_1, \dots, x_n > 0$. ([OM] Kijów 1996).

6.1.19. $\frac{x_1^3}{x_2} + \frac{x_2^3}{x_3} + \dots + \frac{x_{n-1}^3}{x_n} + \frac{x_n^3}{x_1} \geq x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2,$

dla $x_1, \dots, x_n > 0$. ([Mat] 2/2005 z.1623).

6.1.20. Dla dodatnich liczb $x_1, \dots, x_n, y_1, \dots, y_n$, zachodzi nierówność

$$(x_1 + \dots + x_n)(y_1 + \dots + y_n) \geq ((x_1 + y_1) + \dots + (x_n + y_n)) \left(\frac{x_1 y_1}{x_1 + y_1} + \dots + \frac{x_n y_n}{x_n + y_n} \right).$$

(M. Kuczma, [Cruz] 1997 s.112 z.2113).

6.1.21. Dla dodatnich liczb x_1, \dots, x_n zachodzi nierówność

$$\binom{n}{2} \sum_{i < j} \frac{1}{x_i x_j} \geq 4 + \left(\sum_{i < j} \frac{1}{x_i + x_j} \right)^2. \quad ([\text{IMO}] \text{ Longlist } 1959-1966, [\text{Djmp}] \text{ s.37}).$$

oo

6.2 Nierówność Nesbitta i jej uogólnienia

oo

6.2.1 (Nesbitt 1903). Dla dodatnich liczb rzeczywistych a, b, c zachodzi nierówność

$$\boxed{\frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+a} + \frac{c}{a+b} \geq \frac{3}{2}}.$$

([Str1] 33, [BoW] s.81, [Siv] 16).

D. Niech $x = b + c, y = c + a, z = a + b$. Mamy wtedy:

$$\frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+a} + \frac{c}{a+b} = \frac{1}{2} \left(\left(\frac{x}{y} + \frac{y}{x} \right) + \left(\frac{y}{z} + \frac{z}{y} \right) + \left(\frac{z}{x} + \frac{x}{z} \right) - 3 \right) \geq \frac{1}{2} (2 + 2 + 2 - 3) = \frac{3}{2}.$$

Wykorzystaliśmy nierówność 2.1.8. \square

U. Dziesięć różnych dowodów tej nierówności znajdziemy w artykule Hojoo Lee [MC] 14(1)(2001) 30-36. W [LeH2] jest 13 dowodów. Dziesięć różnych dowodów znajdziemy również w [Ko04] (strony 19 – 24). \square

Nierówność 6.2.1 jest szczególnym przypadkiem następującej ogólniejszej nierówności.

6.2.2. Jeśli $u > 0, v > 0$, to

$$\frac{a}{ub+vc} + \frac{b}{uc+va} + \frac{c}{ua+vb} \geq \frac{3}{u+v}$$

dla dodatnich liczb rzeczywistych a, b, c .

D. ([Brad] 49, 171). Niech $x_1 = \sqrt{\frac{a}{ub+vc}}, x_2 = \sqrt{\frac{b}{uc+va}}, x_3 = \sqrt{\frac{c}{ua+vb}}, y_1 = \sqrt{a(ub+vc)}, y_2 = \sqrt{b(uc+va)}, y_3 = \sqrt{c(ua+vb)}$. Wtedy:

$$\begin{aligned} (x_1 y_1 + x_2 y_2 + x_3 y_3)^2 &= (a + b + c)^2, \\ x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 &= \frac{a}{ub+vc} + \frac{b}{uc+va} + \frac{c}{ua+vb}, \\ y_1^2 + y_2^2 + y_3^2 &= (u+v)(ab+bc+ca) \leq \frac{u+v}{3} (a+b+c)^2 \end{aligned}$$

i teza wynika z nierówności Cauchy'ego: $(x_1 y_1 + x_2 y_2 + x_3 y_3)^2 \leq (x_1^2 + x_2^2 + x_3^2)(y_1^2 + y_2^2 + y_3^2)$ (patrz 2.6.1). \square

6.2.3. $\frac{a^s}{b+c} + \frac{b^s}{c+a} + \frac{c^s}{a+b} \geq \frac{3}{2}$, dla $a, b, c > 0$, $abc = 1$, $s \geq 1$. ([AnC]).

6.2.4. $\frac{a}{b+c} + \frac{b}{a+c} + \frac{c}{a+b} + \frac{3\sqrt[3]{abc}}{2(a+b+c)} \geq 2$ dla $a, b, c > 0$. ([MM] 84(1)(2011) 69).

6.2.5. $\frac{a}{b+c} + \frac{b}{a+c} + \frac{c}{a+b} \geq 4abc \left(\frac{1}{(a+b)^3} + \frac{1}{(b+c)^3} + \frac{1}{(c+a)^3} \right)$, dla $a, b, c > 0$.

6.2.6. $\frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+d} + \frac{c}{d+a} + \frac{d}{a+b} \geq 2$, dla $a, b, c, d > 0$. ([Kw] 7/1985 47, 2/1997 43).

U. W książce [Ko04] na stronach 24 - 29 znajduje się 8 różnych dowodów tej nierówności. \square

6.2.7. $\frac{a_1}{a_2+a_3} + \frac{a_2}{a_3+a_4} + \frac{a_3}{a_4+a_5} + \frac{a_4}{a_5+a_1} + \frac{a_5}{a_1+a_2} \geq \frac{5}{2}$, dla $a_1, \dots, a_5 > 0$. ([Ko00]).

U. W książce [Ko04] na stronach 29 - 34 znajduje się 5 różnych dowodów tej nierówności. \square

6.2.8. $\frac{a_1}{a_2+a_3} + \frac{a_2}{a_3+a_4} + \frac{a_3}{a_4+a_5} + \frac{a_4}{a_5+a_6} + \frac{a_5}{a_6+a_1} + \frac{a_6}{a_1+a_2} \geq 3$, dla $a_1, \dots, a_6 > 0$. ([Ko04] 34).

6.2.9. $\frac{a_1}{a_2+a_3} + \frac{a_2}{a_3+a_4} + \dots + \frac{a_{n-1}}{a_n+a_1} + \frac{a_n}{a_1+a_2} \geq \frac{1}{2} \cdot \frac{(a_1 + \dots + a_n)^2}{a_1^2 + \dots + a_n^2}$, dla $a_1, \dots, a_n > 0$. ([Khr3] 22).

Pewne uogólnienie nierówności Nesbitta 6.2.1 zaproponował w 1954 roku H. S. Shapiro w [Mon] (Problem 4603, strona 571).

6.2.10 (Problem Shapiro). *Rozważmy nierówność:*

$$\boxed{\frac{a_1}{a_2+a_3} + \frac{a_2}{a_3+a_4} + \dots + \frac{a_{n-1}}{a_n+a_1} + \frac{a_n}{a_1+a_2} \geq \frac{n}{2}}$$

dla $a_1, \dots, a_n > 0$.

- (1) Z powyższych faktów wynika, że nierówność ta jest prawdziwa dla $n = 3, 4, 5, 6$.
- (2) Jeśli jest fałszywa dla pewnego nieparzystego n , to jest również fałszywa dla $n + 1$.
- (3) Jeśli jest fałszywa dla pewnego n , to jest również fałszywa dla $n + 2$.
- (4) (D. Djekovicz 1961). Dla $n = 8$ jest prawdziwa.
- (5) (P. Novosad 1967). Dla $n = 10$ jest prawdziwa.
- (6) (V. Levin, E. Godunova 1974). Dla $n = 12$ jest prawdziwa.
- (7) (M. Lighthill, A. Zalauf). Dla $n = 14$ jest fałszywa.
- (8) Nierówność ta jest fałszywa dla wszystkich parzystych $n \geq 14$. Dla pozostałych liczb parzystych $n \geq 4$ jest prawdziwa.
- (9) (L. Deykin 1971). Dla $n = 25$ jest fałszywa.
- (10) (K. Trosh 1989). Dla $n = 23$ jest prawdziwa.
- (11) Nierówność ta jest fałszywa dla wszystkich nieparzystych $n \geq 25$. Dla pozostałych liczb nieparzystych $n \geq 3$ jest prawdziwa.

([MiV] 132-138, [M-pf] 440-471, [Ko04]).

6.2.11. $1 < \frac{a}{a+b} + \frac{b}{b+c} + \frac{c}{c+d} + \frac{d}{d+e} + \frac{e}{e+a} < 4$, dla $a, b, c, d, e > 0$. ([AuP] 2000).

6.2.12. $\frac{a_1}{a_2+a_3} + \frac{a_2}{a_3+a_4} + \dots + \frac{a_{n-1}}{a_n+a_1} + \frac{a_n}{a_1+a_2} > \frac{n}{4}$, dla $a_1, \dots, a_n > 0$.
 ([WaJ] 128(69), [Dlt] 10/1994, [Ko04] 56).

6.2.13. $\frac{a_1}{a_n+a_2} + \frac{a_2}{a_1+a_3} + \dots + \frac{a_{n-1}}{a_{n-2}+a_n} + \frac{a_n}{a_{n-1}+a_1} \geq 2$, dla $n \geq 3$, $a_1, \dots, a_n \geq 3$.
 ([TT] 1982).

6.2.14. $\frac{a_1}{a_2+a_n} + \frac{a_2}{a_3+a_1} + \dots + \frac{a_{n-1}}{a_n+a_{n-2}} + \frac{a_n}{a_1+a_{n-1}} \geq 2$, dla $n \geq 4$, $a_1, \dots, a_n > 0$.
 ([Kw] 2/1997 43).

6.2.15 (Diananda 1959-1961). *Rozważmy nierówność:*

$$\boxed{\frac{a_1}{a_2+a_3+a_4} + \frac{a_2}{a_3+a_4+a_5} + \dots + \frac{a_{n-1}}{a_n+a_1+a_2} + \frac{a_n}{a_1+a_2+a_3} \geq \frac{n}{3}},$$

dla $a_1, \dots, a_n > 0$.

- (1) Nierówność ta jest prawdziwa dla $n = 4, 5, 6, 7, 8$.
- (2) Jeśli jest fałszywa dla pewnego n , to jest również fałszywa dla $n + 3$.
- (3) Dla $n = 15$ jest fałszywa. ([Ko04]).

6.2.16. $\frac{a_1}{S-a_1} + \frac{a_2}{S-a_2} + \dots + \frac{a_n}{S-a_n} \geq \frac{n}{n-1}$, dla $a_1, \dots, a_n > 0$, gdzie $S = a_1 + \dots + a_n$.
 ([Str1] s.72, [Kw] 9/1973 32, [OM] Australia 1993, [CruX] 1997 s.324).

6.2.17. $\left(\frac{a_1}{S-a_1}\right)^k + \left(\frac{a_2}{S-a_2}\right)^k + \dots + \left(\frac{a_n}{S-a_n}\right)^k \geq \frac{n}{(n-1)^k}$,
 dla $a_1, \dots, a_n > 0$, $0 < k \leq 1$, gdzie $S = a_1 + \dots + a_n$. ([IMO] Longlist 1989).

6.2.18. $\frac{S-a_1}{a_1} + \frac{S-a_2}{a_2} + \dots + \frac{S-a_n}{a_n} \geq n(n-1)$,
 dla $a_1, \dots, a_n > 0$, gdzie $S = a_1 + \dots + a_n$. ([OM] Australia 1993, [CruX] 1997 s.324).

- ★ P. H. Diananda, *Extensions of an inequality of H. S. Shapiro*, [Mon] 66(1959) 489-491.
 P. H. Diananda, *On a conjecture of L. J. Mordell regarding an inequality involving quadratic forms*, [Jlms] 36(1961) 185-192.
 P. H. Diananda, *Some cyclic and other inequalities*, [Pcam] 58(1962) 425-427.
 J. Górnicki, *Nierówności cykliczne*, [Gorn] 69-71.
 L. Kurlandczyk, *Problem Shapiro*, [Ko04], 9-106.
 Hojoo Lee, *Ten different proofs of an inequality*, [MC] 14(1)(2001) 30-36.
 A. M. Nesbitt, *Problem 15 114*, Educational Times, 3(2)(1903), 37-38.
 D. S. Mitrović, *O nierówności Shapiro*, [Mitr], [Mit2] 299-300.
 D. S. Mitrović, J. E. Pečarić, A. M. Finc, *Shapiro's inequality*, [M-pf], 440-471.
 D. S. Mitrović, P. M. Vasić, *Cyclic inequalities*, [MiV], 131-138.
 F. H. Northover, *An invalid inequality*, [Mon] 63(3)(1956) 191-192.

oo

6.3 Jednorodnie nierówności wymierne dwóch zmiennych

oo

6.3.1. $\frac{1}{(x+y)^2} + \frac{1}{x^2} + \frac{1}{y^2} \geq \frac{9}{4xy}$, dla $x, y > 0$. ([OM] Rosja 1999).

6.3.2. Dla $x, y > 0$:

(1) $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} \geq \frac{4}{x+y}$, ([Kw] 2/1997 42);

(2) $\frac{1}{x} + \frac{4}{y} \geq \frac{9}{x+y}$, ([Kw] 2/1997 42);

(3) $\frac{2x^2 + 3y^2}{2x^3 + 3y^3} + \frac{2y^2 + 3x^2}{2y^3 + 3x^3} \leq \frac{4}{x+y}$, ([Math] 2006).

6.3.3. $x^4 + y^4 \leq \frac{x^6}{y^2} + \frac{y^6}{x^2}$, dla $x, y > 0$. (3.6.9).

oo

6.4 Jednorodnie nierówności wymierne trzech zmiennych

oo

6.4.1. Jeśli $a, b, c > 0$, to:

(1) $\frac{a}{b^4} + \frac{b}{c^4} + \frac{c}{a^4} \geq \frac{1}{a^3} + \frac{1}{b^3} + \frac{1}{c^3}$, (3.6.9, [Mat] 2/1994 116);

(2) $\frac{a}{bc} + \frac{b}{ca} + \frac{c}{ab} \geq \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c}$, ([MaOD] 34);

(3) $\frac{b}{a} + \frac{c}{b} + \frac{a}{c} > \frac{a}{b} + \frac{b}{c} + \frac{c}{a}$, gdy $0 < c < b < a$, ([OM] Moskwa 1993/1994);

(4) $\frac{a}{b} + \frac{b}{c} + \frac{c}{a} \geq \frac{a+b+c}{\sqrt[3]{abc}}$, (7.1.5, [Math] 2006);

(5) $\frac{a}{b} + \frac{b}{c} + \frac{c}{a} \geq \frac{a+kb}{a+kc} + \frac{b+kc}{b+ka} + \frac{c+ka}{c+kb}$, dla dowolnego $k > 0$, (Nguyen Viet Anh, [Pkh] s.149);

(6) $\frac{a^2}{b^2} + \frac{b^2}{c^2} + \frac{c^2}{a^2} \geq \frac{a}{b} + \frac{b}{c} + \frac{c}{a}$, (3.6.9, [Nord] 1987, [Pa97]);

(7) $\frac{a^2}{b^2} + \frac{b^2}{c^2} + \frac{c^2}{a^2} + \frac{9(ab+bc+ca)}{a^2+b^2+c^2} \geq 12$, ([Pkh] s.193);

(8) $\frac{ac}{b^2} + \frac{ba}{c^2} + \frac{cb}{a^2} \geq \frac{a}{b} + \frac{b}{c} + \frac{c}{a}$, (7.1.5);

(9) $a+b+c \leq \frac{a^2+b^2}{2c} + \frac{b^2+c^2}{2a} + \frac{c^2+a^2}{2b} \leq \frac{a^3}{bc} + \frac{b^3}{ca} + \frac{c^3}{ab}$, ([Ko00]);

(10) $\frac{a^2}{b} + \frac{b^2}{c} + \frac{c^2}{a} \geq a+b+c + 4 \frac{(a-b)^2}{a+b+c}$, ([Balk] 2005);

$$(11) \quad \frac{a^2}{b} + \frac{b^3}{c^2} + \frac{c^4}{a^3} \geq -a + 2b + 3c, \text{ ([OM] Ukraina 2005);}$$

$$(12) \quad \frac{a^3}{bc} + \frac{b^3}{ca} + \frac{c^3}{ab} \geq \frac{a^2}{b} + \frac{b^2}{c} + \frac{c^2}{a}, \text{ (3.6.9, [OM] Kanada 2002, [Ko03] 49);}$$

$$(13) \quad \frac{a^3}{b^2} + \frac{b^3}{c^2} + \frac{c^3}{a^2} \geq a + b + c, \text{ (3.6.9, 6.1.16, [Zw] 2003);}$$

$$(14) \quad \frac{a^3}{b^2} + \frac{b^3}{c^2} + \frac{c^3}{a^2} \geq \frac{a^2}{b} + \frac{b^2}{c} + \frac{c^2}{a}, \text{ (3.6.9, 6.1.16, [Mat] 4/1994 239);}$$

$$(15) \quad \frac{a^2b}{c} + \frac{b^2c}{a} + \frac{c^2a}{b} \geq a^2 + b^2 + c^2, \text{ gdy } a \geq b \geq c > 0, \text{ ([OM] Wietnam 1991);}$$

$$(16) \quad \frac{a^{10}}{c} + \frac{b^{10}}{a} + \frac{c^{10}}{b} \geq a^8b + b^8c + c^8a, \text{ (3.6.9, [Ko03] 50).}$$

6.4.2. $\frac{xy}{z} + \frac{yz}{x} + \frac{zx}{y} \geq x + y + z$, dla $x, y, z \geq 0$. ([MOc] z.556).

U. Analogiczna nierówność dla czterech liczb x, y, z, t nie zachodzi. Przykład: $x = 1, y = 216, z = 6, t = 18$. ([Ko04] 14). \square

6.4.3. $\frac{x^3}{yz} + \frac{a^3}{bc} \geq \frac{(x+a)^3}{(y+b)(z+c)}$, dla $x, y, z, a, b, c > 0$, to ([Ko03] 33).

6.4.4. $\frac{a^3}{x} + \frac{b^3}{y} + \frac{c^3}{z} \geq \frac{(a+b+c)^3}{3(x+y+z)}$, dla $a, b, c, x, y, z > 0$. ([OM] Białoruś 2000).

D. ([AF00] 10). Korzystamy z nierówności Höldera:

$$\left(x_1^3 + x_2^3 + x_3^3\right)\left(y_1^3 + y_2^3 + y_3^3\right)\left(z_1^3 + z_2^3 + z_3^3\right) \geq \left(x_1y_1z_1 + x_2y_2z_2 + x_3y_3z_3\right)^3,$$

zachodzącej dodatnich liczb rzeczywistych (patrz 2.7.2). Podstawiamy: $x_1 = a/\sqrt[3]{x}, x_2 = b/\sqrt[3]{y}, x_3 = c/\sqrt[3]{z}, y_1 = y_2 = y_3 = 1, z_1 = \sqrt[3]{x}, z_2 = \sqrt[3]{y}, z_3 = \sqrt[3]{z}$ i mamy:

$$\left(\frac{a^3}{x} + \frac{b^3}{y} + \frac{c^3}{z}\right)(1+1+1)(x+y+z) \geq (a+b+c)^3.$$

Dzielimy przez $3(x+y+z)$ i otrzymujemy tezę. \square

6.4.5. $\frac{a^3}{bc} + \frac{b^3}{ca} + \frac{c^3}{ab} \geq a + b + c$, dla $a, b, c > 0$. ([Rias]).

D. ([Rias]).

$$\frac{a^3}{bc} + b + c \geq 3\sqrt[3]{\frac{a^3}{bc}bc} = 3a, \quad \frac{b^3}{ca} + c + a \geq 3\sqrt[3]{\frac{b^3}{ca}ca} = 3b, \quad \frac{c^3}{ab} + a + b \geq 3\sqrt[3]{\frac{c^3}{ab}ab} = 3c.$$

Po dodaniu do siebie tych trzech nierówności otrzymujemy tezę. \square

6.4.6. $\frac{1}{a^3 + b^3 + abc} + \frac{1}{b^3 + c^3 + abc} + \frac{1}{c^3 + a^3 + abc} \leq \frac{1}{abc}$ dla $x, y, z > 0$.

([OM] USA 1997, [RiM] July 2001).

6.4.7. Jeśli $x, y, z > 0$, to:

$$(1) \quad \frac{1}{x^2 + y^2} + \frac{1}{y^2 + z^2} + \frac{1}{z^2 + x^2} \geq \frac{10}{(x + y + z)^2}, \text{ (V.Cirtoaje, Nguyen Viet Anh, [Pkh] s.154);}$$

$$(2) \quad \frac{1}{x^2 + y^2} + \frac{1}{y^2 + z^2} + \frac{1}{z^2 + x^2} + \frac{1}{x^2 + y^2 + z^2} \geq \frac{6}{xy + yz + zx}, \text{ ([Pkh] s.167);}$$

$$(3) \quad \frac{1}{(x + y)^2} + \frac{1}{(y + z)^2} + \frac{1}{(z + x)^2} \geq \frac{9}{4(xy + yz + zx)}, \text{ ([RiM] July 2001);}$$

$$(4) \quad \frac{1}{(2x + y)^2} + \frac{1}{(2y + z)^2} + \frac{1}{(2z + x)^2} \geq \frac{1}{xy + yz + zx}, \text{ ([Pkh] s.249);}$$

$$(5) \quad \frac{1}{y(x + y)} + \frac{1}{z(y + z)} + \frac{1}{x(z + x)} \geq \frac{27}{2(x + y + z)^2}, \text{ ([MOc] 2003 z.236);}$$

$$(6) \quad \frac{1}{4x^2 - xy + 4y^2} + \frac{1}{4y^2 - yz + 4z^2} + \frac{1}{4z^2 - zx + 4x^2} \geq \frac{9}{7(x^2 + y^2 + z^2)},$$

(Vasile Cirtoaje, [Mild]).

6.4.8. $\frac{1}{a + b} + \frac{1}{b + c} + \frac{1}{c + a} \leq \frac{1}{2} \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} \right)$, dla $a, b, c > 0$. ([OM] Irlandia 1998, [Khr2], [Khr1]).

D. Wynika to z faktu 1.5.7 zastosowanego do wypukłej funkcji $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{1}{x}$. \boxtimes

6.4.9. Jeśli $a, b, c > 0$, to:

$$(1) \quad \frac{1}{a + b} + \frac{1}{b + c} + \frac{1}{c + a} > \frac{3}{a + b + c}, \text{ ([Siw] 76);}$$

$$(2) \quad \frac{1}{a + b} + \frac{1}{b + c} + \frac{1}{c + a} > \frac{3}{2(a + b + c)}, \text{ ([Kw] 2/1997 42);}$$

$$(3) \quad \frac{1}{a + b} + \frac{1}{b + c} + \frac{1}{c + a} \geq \frac{9}{2(a + b + c)}, \text{ ([OM] Irlandia 1998);}$$

$$(4) \quad \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} \leq \frac{a^8 + b^8 + c^8}{a^3 b^3 c^3}, \text{ ([IMO] Longlist 1967, [Djmp] s.47(355), [Crux] z.413, [Siw] 18);}$$

$$(5) \quad \frac{1}{a + b + x} + \frac{1}{b + c + x} + \frac{1}{c + a + x} \leq \frac{1}{x}, \text{ gdzie } x = \sqrt[3]{abc}, \text{ ([OM] Mołdawia 1998);}$$

$$(6) \quad \frac{a}{b^2 + c^2} + \frac{b}{c^2 + a^2} + \frac{c}{b^2 + a^2} \geq \frac{4}{5} \left(\frac{1}{b + c} + \frac{1}{c + a} + \frac{1}{a + b} \right),$$

(Pham Kim Hung [Pkh] s.45);

$$(7) \quad \frac{a}{(b + c)^2} + \frac{b}{(c + a)^2} + \frac{c}{(b + a)^2} \geq \frac{9}{4(a + b + c)}, \text{ ([AnC]);}$$

$$(8) \quad \frac{2a}{a^2 + bc} + \frac{2b}{b^2 + ca} + \frac{2c}{c^2 + ab} \leq \frac{a}{bc} + \frac{b}{ca} + \frac{c}{ab}, \text{ ([Balt] 2004);}$$

$$(9) \quad \frac{a + b}{ab + c^2} + \frac{b + c}{bc + a^2} + \frac{c + a}{ca + b^2} \leq \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c}, \text{ (Hojoo Lee, [Crux] z.2580);}$$

$$(10) \quad \frac{a}{(a+b)(a+c)} + \frac{b}{(b+c)(b+a)} + \frac{c}{(c+a)(c+b)} \leq \frac{9}{4(a+b+c)},$$

([RiM] July 2001);

$$(11) \quad \left(\frac{a^2}{b+c} + \frac{b^2}{c+a} + \frac{c^2}{a+b} \right) \left(\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} + \frac{1}{c^2} \right) \geq 3 \left(\frac{1}{a+b} + \frac{1}{b+c} + \frac{1}{c+a} \right).$$

6.4.10. Dla dodatnich liczb a, b, c zachodzą następujące nierówności.

$$(1) \quad \frac{a+b}{c} + \frac{b+c}{a} + \frac{c+a}{b} - \frac{a}{b+c} - \frac{b}{a+c} - \frac{c}{a+b} \geq \frac{9}{2}, \text{ ([Ko04] 17);}$$

$$(2) \quad \frac{a+b}{c} + \frac{b+c}{a} + \frac{c+a}{b} \geq 4 \left(\frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+a} + \frac{c}{a+b} \right), \text{ ([AnC], [MaOD] 32);}$$

$$(3) \quad \frac{a+b}{a+c} + \frac{b+c}{b+a} + \frac{c+a}{c+b} \leq \frac{a}{b} + \frac{b}{c} + \frac{c}{a}, \text{ ([OM] Indie 2002, [Pkh] s.93);}$$

$$(4) \quad \frac{a+b}{b+c} + \frac{b+c}{c+a} + \frac{c+a}{a+b} \leq \frac{(a+b+c)^2}{ab+bc+ca}, \text{ ([Pkh] s.93);}$$

$$(5) \quad \frac{a+b-2c}{b+c} + \frac{b+c-2a}{c+a} + \frac{c+a-2b}{a+b} \geq 0, \text{ ([MaS] 4/1993 z.3797 [Ko00]);}$$

$$(6) \quad \frac{a}{b+2a} + \frac{b}{c+2b} + \frac{c}{a+2c} \leq 1, \text{ ([OM] Mołdawia 2002);}$$

$$(7) \quad \frac{a}{b+2c} + \frac{b}{c+2a} + \frac{c}{a+2b} \geq 1, \text{ (6.2.2, [OM] Czechy-Słowacja 1999);}$$

$$(8) \quad \frac{a}{2b+c} + \frac{b}{2c+a} + \frac{c}{2a+b} \geq 1, \text{ (6.2.2);}$$

$$(9) \quad \frac{a}{b+3c} + \frac{b}{c+3a} + \frac{c}{a+3b} \geq \frac{3}{4}, \text{ (6.2.2);}$$

$$(10) \quad \frac{a+2b}{c+2b} + \frac{b+2c}{c+2a} + \frac{c+2a}{c+2b} \geq 3, \text{ (Pham Kim Hung, [Pkh] s.163);}$$

$$(11) \quad (a+b+c) \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} \right) \geq 9, \text{ (6.1.9, [BoW] 7 s.80).}$$

6.4.11. $\frac{a-b}{a+b} + \frac{b-c}{b+c} + \frac{c-a}{c+a} > 0$, dla $a > b > c > 0$. ([Pie2]).

6.4.12. Dla dodatnich liczb a, b, c zachodzą następujące nierówności.

$$(1) \quad \frac{a^2}{(a+b)^2} + \frac{b^2}{(b+c)^2} + \frac{c^2}{(c+a)^2} + \frac{2abc}{(a+b)(b+c)(c+a)} \geq 1, \text{ ([Pkh] s.242);}$$

$$(2) \quad \frac{a^2}{a^2+2bc} + \frac{b^2}{b^2+2ca} + \frac{c^2}{c^2+2ab} \geq 1, \text{ ([OM] Mołdawia 1999);}$$

$$(3) \quad \frac{a^2}{a^2+2bc} + \frac{b^2}{b^2+2ca} + \frac{c^2}{c^2+2ab} \geq 1 \geq \frac{ab}{ab+c^2} + \frac{bc}{bc+a^2} + \frac{ca}{ca+b^2},$$

([OM] Bośnia Hercegowina 2000);

$$(4) \quad \frac{a^2}{a^2 + 2(a+b)^2} + \frac{b^2}{b^2 + 2(b+c)^2} + \frac{c^2}{c^2 + 2(c+a)^2} \geq \frac{1}{3},$$

(Pham Kim Hung [Pkh] s.45);

$$(5) \quad \frac{a^2 + bc}{a^2 + ab} + \frac{b^2 + ca}{b^2 + bc} + \frac{c^2 + ab}{c^2 + ca} \geq 3, \text{ ([OM] Rosja 1998);}$$

$$(6) \quad \frac{a^2 - bc}{2a^2 + b^2 + c^2} + \frac{b^2 - ca}{a^2 + 2b^2 + c^2} + \frac{c^2 - ab}{a^2 + b^2 + 2c^2} \geq 0,$$

(Pham Kim Hung [Pkh] s.35);

$$(7) \quad \frac{a^2 - bc}{\lambda a^2 + b^2 + c^2} + \frac{b^2 - ca}{a^2 + \lambda b^2 + c^2} + \frac{c^2 - ab}{a^2 + b^2 + \lambda c^2} \geq 0, \text{ dla } 0 \leq \lambda \leq 2,$$

(Pham Kim Hung [Pkh] s.59);

$$(8) \quad \frac{ab}{c(c+a)} + \frac{bc}{a(a+b)} + \frac{ca}{b(b+c)} \geq \frac{a}{c+a} + \frac{b}{a+b} + \frac{c}{b+c}, \text{ ([OM] Mołdawia 1999);}$$

$$(9) \quad \frac{a^2}{(a+b)(a+c)} + \frac{b^2}{(b+c)(b+a)} + \frac{c^2}{(c+a)(c+b)} \geq \frac{3}{4}, \text{ ([OM] Moskwa 1999/2000);}$$

$$(10) \quad \frac{(a+b)^2}{c^2 + ab} + \frac{(b+c)^2}{a^2 + bc} + \frac{((c+a)^2)}{b^2 + ac} \geq 6, \text{ (P.Scholze, D.Grinberg, [Pkh] s.207);}$$

$$(11) \quad \frac{(b+c-a)^2}{(b+c)^2 + a^2} + \frac{(c+a-b)^2}{(c+a)^2 + b^2} + \frac{(a+b-c)^2}{(a+b)^2 + c^2} \geq \frac{3}{5},$$

([OM] Japonia 1997, [RiM] July 2001, [CruX] 2003 s.225);

$$(12) \quad \frac{(2a+b+c)^2}{2a^2 + (b+c)^2} + \frac{(2b+c+a)^2}{2b^2 + (c+a)^2} + \frac{(2c+a+b)^2}{2c^2 + (a+b)^2} \leq 8, \text{ ([OM] USA 2003);}$$

$$(13) \quad \left(\frac{a+2b}{c}\right)^2 + \left(\frac{b+2c}{a}\right)^2 + \left(\frac{c+2a}{b}\right)^2 \geq 27, \text{ ([OM] St Petersburg 1995);}$$

$$(14) \quad \frac{a(b+c)}{a^2 + bc} + \frac{b(c+a)}{b^2 + ca} + \frac{c(a+b)}{c^2 + ab} \geq 2, \text{ ((Pham Kim Hung, [Pkh] s.201);}$$

$$(15) \quad \frac{a(3a-b)}{c(a+b)} + \frac{b(3b-c)}{a(b+c)} + \frac{c(3c-a)}{b(c+a)} \leq \frac{a^3 + b^3 + c^3}{abc}, \text{ (G. Perz, [CruX] z.1976);}$$

$$(16) \quad \frac{a(b+c-a)}{a^2 + 2bc} + \frac{b(c+a-b)}{b^2 + 2ca} + \frac{c(a+b-c)}{c^2 + 2ab} \geq 0, \text{ ([Pkh] s.201);}$$

$$(17) \quad \left(2 + \frac{a}{b}\right)^2 + \left(2 + \frac{b}{c}\right)^2 + \left(2 + \frac{c}{a}\right)^2 \geq \frac{9(a+b+c)^2}{ab+bc+ca}, \text{ ([Pkh] s.180);}$$

$$(18) \quad \left(1 + \frac{2a}{b}\right)^2 + \left(1 + \frac{2b}{c}\right)^2 + \left(1 + \frac{2c}{a}\right)^2 \geq \frac{9(a+b+c)^2}{ab+bc+ca}, \text{ ([Pkh] s.181);}$$

$$(19) \quad (ab+bc+ca) \left(\frac{1}{(a+b)^2} + \frac{1}{(b+c)^2} + \frac{1}{(c+a)^2}\right) \geq \frac{9}{4},$$

([OM] Iran 1996, [CruX] 1997 s.367).

6.4.13. Dla parami różnych liczb dodatnich a, b, c zachodzą nierówności:

$$(1) \quad \frac{a^2}{(a-b)^2} + \frac{b^2}{(b-c)^2} + \frac{c^2}{(c-a)^2} \geq 1,$$

(Le Huu Dien Khue, [Pkh] s.151);

$$(2) \quad (ab + bc + ca) \left(\frac{1}{(a-b)^2} + \frac{1}{(b-c)^2} + \frac{1}{(c-a)^2} \right) \geq 4,$$

([OM] Wietnam 2008, [ChKh] 46, 131-132).

6.4.14. Dla dodatnich liczb a, b, c zachodzą następujące nierówności.

$$(1) \quad \frac{a^3}{b^3 + c^3} + \frac{b^3}{c^3 + a^3} + \frac{c^3}{a^3 + b^3} \geq \frac{a^2}{b^2 + c^2} + \frac{b^2}{c^2 + a^2} + \frac{c^2}{a^2 + b^2}, \quad ([Pkh] \text{ s.108});$$

$$(2) \quad \frac{a^3}{(a+b)^3} + \frac{b^3}{(b+c)^3} + \frac{c^3}{(c+a)^3} \geq \frac{3}{8}, \quad ([OM] \text{ Wietnam 2005});$$

$$(3) \quad \frac{a^3}{(a+b)^3} + \frac{b^3}{(b+c)^3} + \frac{c^3}{(c+a)^3} + \frac{5abc}{(a+b)(b+c)(c+a)} \geq 1,$$

(Pham Kim Hung, [Pkh] s.241);

$$(4) \quad \frac{a^3}{a^3 + b^3 + abc} + \frac{b^3}{b^3 + c^3 + abc} + \frac{c^3}{c^3 + a^3 + abc} \geq 1,$$

(Nguyen Van Thach, [Pkh] s.36);

$$(5) \quad \frac{a^3}{a^3 + 2b^3} + \frac{b^3}{b^3 + 2c^3} + \frac{c^3}{c^3 + 2a^3} \geq 1, \quad ([MaOD] \text{ 42});$$

$$(6) \quad \frac{2(a^3 + b^3 + c^3)}{abc} + \frac{9(a+b+c)^2}{a^2 + b^2 + c^2} \geq 33, \quad (\text{Hojoon Lee, [Crux] z.2645}).$$

6.4.15. $\left(\frac{a+b}{c}\right)^n + \left(\frac{b+c}{a}\right)^n + \left(\frac{c+a}{b}\right)^n \geq 3 \cdot 2^n$, dla $a, b, c > 0$, $n \in \mathbb{N}$. ([MaS] 1/1998 z.4296).

6.4.16. $\frac{a^m}{b^m + c^m} + \frac{b^m}{c^m + a^m} + \frac{c^m}{a^m + b^m} \geq \frac{a^n}{b^n + c^n} + \frac{b^n}{c^n + a^n} + \frac{c^n}{a^n + b^n}$,

dla $m \geq n$ oraz $a, b, c > 0$. (T. Zvonaru, [Crux] z.2970).

6.4.17. $\frac{a^2}{b+c} + \frac{b^2}{c+a} + \frac{c^2}{a+b} \geq \frac{a+b+c}{2}$, dla $a, b, c > 0$. ([Nord] 2005).

D. ([Stee] 13, 227).

$$\begin{aligned} (a+b+c)^2 &= \left(\frac{a}{\sqrt{b+c}} \sqrt{b+c} + \frac{b}{\sqrt{c+a}} \sqrt{c+a} + \frac{c}{\sqrt{a+b}} \sqrt{a+b} \right)^2 \\ &\leq \left(\frac{a^2}{b+c} + \frac{b^2}{c+a} + \frac{c^2}{a+b} \right) \left((b+c) + (c+a) + (a+b) \right) \\ &= 2 \left(\frac{a^2}{b+c} + \frac{b^2}{c+a} + \frac{c^2}{a+b} \right) (a+b+c). \end{aligned}$$

Wykorzystaliśmy nierówność Cauchy'ego 2.6.1. \square

6.4.18. Dla dodatnich liczb a, b, c zachodzą następujące nierówności:

$$(1) \quad \frac{a^2}{b+c} + \frac{b^2}{c+a} + \frac{c^2}{a+b} \geq \frac{3}{2} \cdot \frac{a^3 + b^3 + c^3}{a^2 + b^2 + c^2}, \text{ (Michael Rozenberg, [Mild]);}$$

$$(2) \quad \frac{a^2}{b+3c} + \frac{b^2}{c+3a} + \frac{c^2}{a+3b} \geq \frac{3(ab+bc+ca)}{4(a+b+c)}, \text{ ([OM] IMSA Intramural 2000);}$$

$$(3) \quad \frac{bc}{b+c} + \frac{ca}{c+a} + \frac{ab}{a+b} \leq \frac{a+b+c}{2}, \text{ ([IMO] Longlist 1970, [Djmp] s.65);}$$

$$(4) \quad \frac{a^2+3ab}{a+b} + \frac{b^2+3bc}{b+c} + \frac{c^2+3ca}{c+a} \leq 2(a+b+c), \text{ ([Kw] 6/2008 14);}$$

$$(5) \quad \frac{ab}{a+b+2c} + \frac{bc}{b+c+2a} + \frac{ca}{c+a+2b} \leq \frac{1}{4}(a+b+c), \text{ ([AnC]);}$$

$$(6) \quad \frac{ab}{a+4b+4c} + \frac{bc}{b+4c+4a} + \frac{ca}{c+4a+4b} \leq \frac{1}{9}(a+b+c), \text{ ([Pkh] s.197);}$$

$$(7) \quad \frac{ab+c^2}{a+b} + \frac{bc+a^2}{b+c} + \frac{ca+b^2}{c+a} \geq a+b+c, \text{ (Hojoon Lee, [Crux] z.2581);}$$

$$(8) \quad \frac{a^2(b+c)}{bc} + \frac{b^2(c+a)}{ca} + \frac{c^2(a+b)}{ab} \geq 2(a+b+c); \text{ ([Ko03] 55),}$$

$$(9) \quad \frac{a^2-b^2}{c} + \frac{c^2-b^2}{a} + \frac{a^2-c^2}{b} \geq 3a-4b+c, \text{ dla } a \geq b \geq c > 0, \text{ ([OM] Ukraina 1997, [Crux] 1997 s.76);}$$

$$(10) \quad \frac{a^3+b^3+c^3}{a^2+b^2+c^2} \geq \frac{a+b+c}{3}, \text{ dla } a, b, c > 0, \text{ ([Ko00]);}$$

$$(11) \quad \frac{a^3}{b^2-bc+c^2} + \frac{b^3}{c^2-ca+a^2} + \frac{c^3}{a^2-ab+b^2} \geq \frac{3(ab+bc+ca)}{a+b+c}, \text{ ([AnC], [Crux] 2005 s.179);}$$

$$(12) \quad \frac{a^3}{b^2-bc+c^2} + \frac{b^3}{c^2-ca+a^2} + \frac{c^3}{a^2-ab+b^2} \geq a+b+c, \text{ ([Pkh] s.121);}$$

$$(13) \quad \frac{a^3}{2a^2-ab+2b^2} + \frac{b^3}{2b^2-bc+2c^2} + \frac{c^3}{2c^2-ca+2a^2} \geq \frac{1}{3}(a+b+c),$$

(Nguyen Viet Anh, [Pkh] s.203);

$$(14) \quad \frac{2a^2(b+c)}{(a+b)(a+c)} + \frac{2b^2(c+a)}{(b+c)(b+a)} + \frac{2c^2(a+b)}{(c+a)(c+b)} \leq a+b+c.$$

(V. N. Murty, [Crux] z.570).

6.4.19. $\frac{a}{b+c}(y+z) + \frac{b}{c+a}(z+x) + \frac{c}{a+b}(x+y) \geq 3 \left(\frac{xy+yz+zx}{x+y+z} \right),$

dla $x, y, z, a, b, c > 0$. (W. Janous, [Crux] z.1672).

6.4.20. $\frac{a^3}{a^2+ab+b^2} + \frac{b^3}{b^2+bc+c^2} + \frac{c^3}{c^2+ca+a^2} \geq \frac{a+b+c}{3},$

dla $a, b, c > 0$. ([Kw] 6/1986 36, 2/1997 43, [Dlt] 9/1989 M192, [KoM] B3384 2000).

D. Wynika to z nierówności

$$\frac{a^3}{a^2 + ab + b^2} \geq \frac{2}{3}a - \frac{1}{3}b,$$

która jest konsekwencją nierówności $(a + b)(a - b)^2 \geq 0$. \square

$$\mathbf{6.4.21.} \quad (a^3 + b^3 + c^3) \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} \right) \geq (a + b + c)^2, \quad a, b, c > 0. \text{ ([Mit2] s.108).}$$

$$\mathbf{6.4.22.} \quad \frac{a^3}{b + 2c} + \frac{b^3}{c + 2a} + \frac{c^3}{a + 2b} \geq \frac{a^2 + b^2 + c^2}{3}, \quad \text{dla } a, b, c > 0. \text{ ([OM] Ukraina 1996).}$$

$$\mathbf{6.4.23.} \quad \left| \frac{a^3 - b^3}{a + b} + \frac{b^3 - c^3}{b + c} + \frac{c^3 - a^3}{c + a} \right| \leq \frac{(a - b)^2 + (b - c)^2 + (c - a)^2}{4}, \quad \text{dla } a, b, c > 0.$$

([OM] Mołdawia 2004).

$$\mathbf{6.4.24.} \quad \frac{a^n}{b + c} + \frac{b^n}{c + a} + \frac{c^n}{a + b} \geq \left(\frac{2}{3} \right)^{n-2} \left(\frac{a + b + c}{2} \right)^{n-1}, \quad \text{dla } a, b, c > 0.$$

([OM] Grecja 1987, [Pa97]).

$$\mathbf{6.4.25.} \quad \frac{a^n}{b + c} + \frac{b^n}{c + a} + \frac{c^n}{a + b} \geq \frac{a^{n-1} + b^{n-1} + c^{n-1}}{2}, \quad \text{dla } a, b, c > 0. \text{ ([MaS] 4/1993, [Ko04] 17).}$$

$$\mathbf{6.4.26.} \quad \frac{a^r}{a + b} + \frac{b^r}{b + c} + \frac{c^r}{c + a} \geq \frac{1}{2} (a^{r-1} + b^{r-1} + c^{r-1}) \quad \text{dla } r \geq \frac{3}{2}.$$

(V.Cirtoaje, Pham Kim Hung [Pkh] s.168).

$$\mathbf{6.4.27.} \quad \frac{a^{k+n}}{b^k} + \frac{b^{k+n}}{c^k} + \frac{c^{k+n}}{a^k} \geq a^n + b^n + c^n, \quad \text{dla } a, b, c > 0, n, k \in \mathbb{N}. \text{ ([OM] Serbia-Czarnogóra 2002).}$$

oo

6.5 Jednorodné nierówności wymierne czterech zmiennych

oo

6.5.1. Jeśli $a, b, c, d > 0$, to:

$$(1) \quad \frac{1}{a^3} + \frac{1}{b^3} + \frac{1}{c^3} + \frac{1}{d^3} \geq \frac{a + b + c + d}{abcd}, \text{ ([OM] Austria 2005);}$$

$$(2) \quad \frac{1}{a^3 + b^3} + \frac{1}{a^3 + c^3} + \frac{1}{a^3 + d^3} + \frac{1}{b^3 + c^3} + \frac{1}{b^3 + d^3} + \frac{1}{c^3 + d^3} \geq \frac{243}{(a + b + c + d)^3},$$

([Pkh] s.156).

6.5.2. Jeśli $a, b, c, d > 0$, to:

$$(1) \quad \frac{1}{a^2 + ab} + \frac{1}{b^2 + bc} + \frac{1}{c^2 + cd} + \frac{1}{d^2 + da} \geq \frac{4}{ac + bd}, \text{ ([Pkh] s.23);}$$

$$(2) \quad \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} + \frac{1}{d} \right)^2 \geq \frac{1}{a^2} + \frac{4}{a^2 + b^2} + \frac{9}{a^2 + b^2 + c^2} + \frac{16}{a^2 + b^2 + c^2 + d^2},$$

(Pham Kim Hung [Pkh] s.24);

$$(3) \quad \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} + \frac{1}{d} \right)^2 \geq \frac{1}{a^2} + \frac{4}{a^2 + b^2} + \frac{12}{a^2 + b^2 + c^2} + \frac{18}{a^2 + b^2 + c^2 + d^2},$$

(Pham Kim Hung [Pkh] s.25).

6.5.3. Jeśli $a, b, c, d > 0$, to:

$$(1) \quad \frac{12}{a+b+c+d} \leq \frac{1}{a+b} + \frac{1}{a+c} + \frac{1}{a+d} + \frac{1}{b+c} + \frac{1}{b+d} + \frac{1}{c+d} \leq \frac{3}{4} \cdot \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} + \frac{1}{d} \right),$$

([Kw] 2/1997 42);

$$(2) \quad \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} + \frac{1}{d} \geq \frac{16}{a+b+c+d}, \quad ([Str1] \text{ s.73});$$

$$(3) \quad \frac{1}{a+b+c} + \frac{1}{a+b+d} + \frac{1}{a+c+d} + \frac{1}{b+c+d} \geq \frac{16}{a+b+c+d}, \quad ([Str1] \text{ 34});$$

$$(4) \quad \frac{a}{b^2+c^2+d^2} + \frac{b}{a^2+c^2+d^2} + \frac{c}{a^2+b^2+d^2} + \frac{d}{a^2+b^2+c^2} \geq \frac{4}{a+b+c+d},$$

(Pham Kim Hung [Pkh] s.37).

6.5.4. Jeśli $a, b, c, d > 0$, to:

$$(1) \quad \frac{a}{b} + \frac{b}{c} + \frac{c}{d} + \frac{d}{a} \geq \frac{a+b+c+d}{\sqrt[4]{abcd}}, \quad ([Math] \text{ 2006});$$

$$(2) \quad \frac{a^2b}{d} + \frac{b^2c}{a} + \frac{c^2d}{b} + \frac{d^2a}{c} \geq ab+bc+cd+da, \quad (3.6.9, [Ko03]);$$

$$(3) \quad \frac{a^3b^2}{c} + \frac{b^3c^2}{d} + \frac{c^3d^2}{a} + \frac{d^3a^2}{b} \geq ab^2c+bc^2d+cd^2a+da^2b, \quad (3.6.9, [Ko03] \text{ 50}).$$

6.5.5. Dla dodatnich liczb a, b, c, d zachodzą następujące nierówności.

$$(1) \quad \frac{a}{2b+c} + \frac{b}{2c+d} + \frac{c}{2d+a} + \frac{d}{2a+b} \geq \frac{4}{3};$$

$$(2) \quad \frac{a}{a+2b+c} + \frac{b}{b+2c+d} + \frac{c}{c+2d+a} + \frac{d}{d+2a+b} \geq 2, \quad ([Ko04] \text{ 17});$$

$$(3) \quad \frac{a}{b+2c+3d} + \frac{b}{c+2d+3a} + \frac{c}{d+2a+3b} + \frac{d}{d+2b+3c} \geq \frac{2}{3},$$

([IMO] Shortlist 1993, [OM] USA 1993, [Pa97]);

$$(4) \quad 1 < \frac{a}{a+b+d} + \frac{b}{a+b+c} + \frac{c}{b+c+d} + \frac{d}{a+c+d} < 2, \quad ([IMO] \text{ 1974, [Br80] 95});$$

$$(5) \quad \frac{a+c}{a+b} + \frac{b+d}{b+c} + \frac{c+a}{c+d} + \frac{d+b}{d+a} \geq 4, \quad ([IMO] \text{ Shortlist 1971, [Balt] 1996});$$

$$(6) \quad \frac{a-b}{b+c} + \frac{b-c}{c+d} + \frac{c-d}{d+a} + \frac{d-a}{a+b} \geq 0, \quad ([AnC], [OM] \text{ Chorwacja 2009});$$

$$(7) \quad \frac{b-a}{d+a} + \frac{c-b}{a+b} + \frac{d-c}{b+c} + \frac{a-d}{c+d} \geq 0. \quad ([Dlt] \text{ 2/2003 z.448});$$

$$(8) \quad \left(2 + \frac{2a}{b+c} \right) \left(2 + \frac{2b}{c+d} \right) \left(2 + \frac{2c}{d+a} \right) \left(2 + \frac{2d}{a+b} \right) \geq 9,$$

(V.Cirtoaje, [Pkh] s.166);

$$(9) \quad \left(2 + \frac{ka}{b+c} \right) \left(2 + \frac{kb}{c+d} \right) \left(2 + \frac{kc}{d+a} \right) \left(2 + \frac{kd}{a+b} \right) \geq (k+1)^2,$$

dla dowolnego $k \geq 0$, ([Pkh] s.166).

6.5.6. $\frac{1}{\frac{1}{a} + \frac{1}{b}} + \frac{1}{\frac{1}{c} + \frac{1}{d}} \leq \frac{1}{\frac{1}{a+c} + \frac{1}{b+d}}$, dla $a, b, c, d > 0$. ([OM] Wietnam 1962, [ChKh] 33, 85).

D. Standardowe przekształcenia sprowadzają tę nierówność do równoważnej oczywistej nierówności

$$\frac{(ad - bc)^2}{(a + b + c + d)(a + b)(c + d)} \geq 0. \quad \square$$

6.5.7. $\frac{a^2}{b + c + d} + \frac{b^2}{c + d + a} + \frac{c^2}{d + a + b} + \frac{d^2}{a + b + c} \geq \frac{a + b + c + d}{3}$, dla $a, b, c, d > 0$.

D. $(a + b + c + d)^2$

$$\begin{aligned} &= \left(\frac{a}{\sqrt{b+c+d}} \sqrt{b+c+d} + \frac{b}{\sqrt{c+d+a}} \sqrt{c+d+a} + \frac{c}{\sqrt{d+a+b}} \sqrt{d+a+b} + \frac{d}{\sqrt{a+b+c}} \sqrt{a+b+c} \right)^2 \\ &\leq \left(\frac{a^2}{b+c+d} + \frac{b^2}{c+d+a} + \frac{c^2}{d+a+b} + \frac{d^2}{a+b+c} \right) \left((b+c+d) + \dots + (a+b+c) \right) \\ &= 3 \left(\frac{a^2}{b+c+d} + \frac{b^2}{c+d+a} + \frac{c^2}{d+a+b} + \frac{d^2}{a+b+c} \right) (a + b + c + d). \end{aligned}$$

Wykorzystaliśmy nierówność Cauchy'ego 2.6.1. \square

6.5.8. Dla dodatnich liczb a, b, c, d zachodzą następujące nierówności.

$$(1) \quad \frac{a^2}{b(a+c)} + \frac{b^2}{c(b+d)} + \frac{c^2}{d(c+a)} + \frac{d^2}{a(d+b)} \geq 2, \quad ([Ko04] 17);$$

$$(2) \quad \left(\frac{a}{a+b+c} \right)^2 + \left(\frac{b}{b+c+d} \right)^2 + \left(\frac{c}{c+d+a} \right)^2 + \left(\frac{d}{d+a+b} \right)^2 \geq \frac{4}{9}, \quad ([Pkh] \text{ s.94});$$

$$(3) \quad \frac{a^2 + b^2 + c^2}{a + b + c} + \frac{a^2 + b^2 + d^2}{a + b + d} + \frac{a^2 + c^2 + d^2}{a + c + d} + \frac{b^2 + c^2 + d^2}{b + c + d} \geq a + b + c + d,$$

([Cmj] 1978 s.238, [OMm] 1997/1998);

$$(4) \quad \frac{(a-b)(a-c)}{a+b+c} + \frac{(b-c)(b-d)}{b+c+d} + \frac{(c-d)(c-a)}{c+d+a} + \frac{(d-a)(d-b)}{d+a+b} \geq 0,$$

([IMO] Shortlist 2008);

$$(5) \quad \frac{a^3}{a^2 + b^2} + \frac{b^3}{b^2 + c^2} + \frac{c^3}{c^2 + d^2} + \frac{d^3}{d^2 + a^2} \geq \frac{a + b + c + d}{2}, \quad ([Pkh] \text{ s.28}).$$

Literatura

[A-P] Asian Pacific Mathematical Olympiad.

[AF00] T. Andreescu, Z. Feng, G. Lee Jr., *Mathematical Olympiads 1999 – 2000. Problems and Solutions From Around the World*, The Mathematical Association of America, 2003.

[AnC] T. Andreescu, V. Cirtoaje, G. Dospinescu, M. Lascu, *Old and New Inequalities*, GIL Publishing House, 2004.

- [AuP] Austriacko-Polskie Zawody Matematyczne.
- [Balk] Balkan Mathematical Olympiad.
- [Balt] Zawody Matematyczne Państw Bałtyckich.
- [BoW] W. G. Boltiański, I. J. Wilenkij, *Symetria w Algebrze* (po rosyjsku), Nauka, Moskwa, 1967.
- [Br80] J. Browkin, *Zadania z Olimpiad Matematycznych*, tom 5, 21-25, 69/70 - 73/74, WSiP, Warszawa, 1980.
- [Brad] C. J. Bradley, *Introduction to Inequalities*, The United Kingdom Mathematics Trust, Handbooks 2, 2006.
- [ChKh] Le Hai Chau, Le Hai Khoi, *Selected Problems of the Vietnamese Mathematical Olympiad (1962 – 2009)*, Mathematical Olympiad Series 5, World Scientific 2010.
- [Cmj] The College Mathematics Journal, The Mathematical Association of America.
- [CruX] Crux Mathematicorum, Canadian Mathematical Society, popularne matematyczne czasopismo kanadyjskie.
- [Djmp] D. Djukić, V. Janković, I. Matić, N. Petrović, *The IMO Compendium. A Collection of Problems Suggested for the International Mathematical Olympiads: 1959-2004*, Problem Books in Mathematics, Springer, 2006.
- [Dlt] Delta, popularny polski miesięcznik matematyczno-fizyczno-astronomiczny.
- [Gorn] J. Górnicki, *Okruchy Matematyki*, PWN, Warszawa 1995.
- [IMO] Międzynarodowa Olimpiada Matematyczna.
- [Jlms] Journal of the London Mathematical Society, (J. London. Math. Soc.)
- [Khr1] A. I. Khrabrov, *Around mongolian inequality*, (Russian), Matemat. Prosv., 3(7)(2003), 149-162.
- [Khr2] A. I. Khrabrov, *Around mongolian inequality*, (Russian), Appendix to: St Petersburg mathematical olympiad, 2002. Nevsky Dialekt, St Petersburg, 2002, 146-167.
- [Khr3] A. I. Khrabrov, *Cauchy–Bunyakovsky inequality*, (Russian). Appendix to: St Petersburg mathematical olympiad, 2003. Nevsky Dialekt, St Petersburg, 2003, 118-152.
- [Ko00] L. Kourliandtchik, *Wędrówki po Krainie Nierówności*, Aksjomat, Toruń, 2000.
- [Ko03] L. Kourliandtchik, *Powrót do Krainy Nierówności*, Aksjomat, Toruń, 2001.
- [Ko04] L. Kourliandtchik, *Słynne Nierówności*, Aksjomat, Toruń, 2002.
- [KoM] KöMal, Kozepiskolai Matematikai Lapok, węgierskie czasopismo matematyczne, 1894-2012.
- [Kw] Kwant, popularne czasopismo rosyjskie.
- [LeH2] H. Lee, *Topics in Inequalities - Theorems and Techniques*, Internet 2009.
- [Liu1] A. Liu, *Chinese Mathematics Competitions and Olympiads 1981 – 1993*, Australian Mathematic Trust Publications, 1998.
- [M-pf] D. S. Mitrović, J. E. Pečarić, A. M. Finc, *Classical and New Inequalities in Analysis*, Kluwer Academic, Dordrecht, 1993.
- [MaOD] R. B. Manfrino, J. A. G. Ortega, R. V. Delgado, *Inequalities. A Mathematical Olympiad Approach*, Birkhäuser, Boston - Basel - Berlin, 2009.
- [MaS] Matematyka w Szkole, popularne czasopismo rosyjskie.

- [Mat] Matematyka, polskie czasopismo dla nauczycieli.
- [Math] The Mathscape. All the best from Vietnamese Problem Solving Journals. <http://imocompendium.com/othercomp/Journ/mathscope.pdf>.
- [MC] Mathematics Competitions, popularne czasopismo matematyczne
- [Mild] T. J. Mildorf, *Olympiad inequalities*, August 4, 2006, <http://web.mit.edu/tmildorf/www>.
- [Mit2] D. S. Mitrinović, *Elementarne Nierówności*, PWN, Warszawa, 1972.
- [Mitr] D. S. Mitrinović, *Elementary Inequalities*, P. Noordhoff LTD - Groningen, The Netherlands, 1964.
- [MiV] D. S. Mitrinović, P. M. Vasić, *Analytic Inequalities*, Springer-Verlag, 1970.
- [MM] Mathematics Magazine, popularne czasopismo matematyczne.
- [MOc] Mathematical Olympiads' Correspondence Program, Canada, 1997-2012.
- [Mon] The American Mathematical Monthly, Mathematical Association of America.
- [Nord] Nordic Mathematical Competition.
- [OM] Olimpiada Matematyczna.
- [OMm] Mała Olimpiada Matematyczna.
- [Pa97] H. Pawłowski, *Zadania z Olimpiad Matematycznych z Całego Świata*, Tutor, Toruń, 1997.
- [Pcam] Mathematical Proceedings of the Cambridge Philosophical Society, (Proc. Cambridge Ph. Soc.).
- [Pie2] E. Piegat, *Zadania Hugona Steinhausa Znane i Nieznane*, Opracował Edward Piegat, Oficyna Wydawnicza GiS, Wrocław 2005.
- [Pkh] Pham Kim Hung, *Secrets in Inequalities*, Vol. 1. *Basic Inequalities*, GIL Publishing House, Romania 2007.
- [Rias] S. Riasat, *Basics of Olympiad Inequalities*, Preprint, 2008.
- [RiM] R i M, rumuńskie czasopismo matematyczne.
- [Siw] I. H. Siwaszinskij, *Nierówności w Zadaniach* (po rosyjsku), Nauka, Moskwa, 1967.
- [Stee] J. M. Steele, *The Cauchy-Schwarz Master Class. An Introduction to the Art of Mathematical Inequalities*, Cambridge University Press, 2004.
- [Str1] S. Straszewicz, *Zadania z Olimpiad Matematycznych*, tom II, 6-10, 54/55 - 58/59, PZWS, Warszawa, 1961.
- [TT] Tournament of the Towns.
- [Uiuc] UIUC Undergraduate Math Contest, University of Illinois at Urbana-Champaign.
- [WaJ] N. B. Wasilev, A. A. Jegorow, *Zadania Olimpiad Matematycznych Związku Radzieckiego* (po rosyjsku), 1961-1987, Moskwa, Nauka, 1988.
- [Zw] Zwardoń, Obóz Naukowy Olimpiady Matematycznej.